

Priloga „Vrtcu“ in glasilo „Marijinih vrtcev“

Štev. 7. V Ljubljani, dne 1. julija 1917. XXV. teč.

Pesem o zakladu.

Tamkaj za tretjo goró,
tamkaj za tretjo vodó
zlat je zaklad zakopan.

O, da imam perutnice,
zletel čez tri bi gorice,
zletel čez tri bi vodiče.

Zlati izkopal zaklad,
lep bi sezidal si grad,
živel bi v njem kakor kralj!

V vrtu bi rože cvetele,
v vejah bi ptičke mi pele,
jaz pa bi njihov bil kralj!

Bogumil Gorenjko.

Iz mladostnih načrtov.

VI.

estarjev Vinko iz Zagorice bi bil rad »gospod«. Saj veste, kaj se to pravi: Duhovnik bi bil rad. Lepe namene ima Vinko, in lepa je služba, ki jo misli nastopiti.

Kolikokrat sedi Vinko zatopljen v svojo prihodnost. Pred njegovo duševno oko prihajajo tako lepe slike.

V šoli uči otroke kakor sedaj njega gospod Anton. Sedaj razlaga, potem vprašuje, otroci mu pridno odgovarjajo. Vinko jim pa deli podobice. S kakšnim veseljem pogledujejo otroci sedaj »gospoda kateheta«, sedaj podobico. Urno gredo iz šole domov, da pokažejo še doma, kako pridni so bili v šoli.

Vinko je izvrsten pridigar. Kako ga vse zvesto posluša, ko oznanjuje in razlaga v cerkvi nauk Najvišjega. Doma se pogovarjajo ljudje, kako lepo jim povedo v cerkvi gospod Vinko; po tujih farah govore, da noben gospod nima tako lepih pridig kakor gospod Vinko. Po devetih farah govore le o njem.

»Če boš gospod, ne boš nikdar lačen belega kruha,« je dejala enkrat Vinkova botra Mina. Tudi to bo nekaj za našega fanta, ki iz vsega srca ljubi kos belega kruha.

Vinko — gospod! Te lepe sanje in želje zlate mladosti treba vsekako uresničiti. Ali to stane lepe denarje. Kje jih bo Vinko vzел? Doma so revni, posoditi takemu otroku pa noče nihče — kaj torej!

Naš Vinko že ve, kaj bo storil. Prosil bo; saj prositi ni greh, Pisal bo gospodu Janezu, s katerim sta bila tako prijatelja — vsaj Vinko si je to domneval — ko je bil gospod Janez za kaplana na Bledu; pa še drugim bo pisal.

Gotovo ste radovedni, kako je Vinko prosil. Ali naj vam povem. Nalašč bom.

Lubi gespot

Jest vzamem pero v svojo desno roko in predno vam kej pišem, vas lepo postravim in vam povem, da bi biv tut jest rat tak gespot kokr ste vi. Nardite vi, da bom jest tak gespot. Drugih novic pa nimam. In prosim za otgovor. Staj vas pa prav lepo postravim

vinko Kovačič

vas za Gorice pošta blet.

Škoda, da nimam nič rdeče tinte. Koj bi vam pokazal, koliko napak je napravil Cestarjev Vinko v tem pismu. Pravzaprav pa jih tudi lahko sami najdete.

Vinko se bo moral pa bolj pridno učiti in v šoli bolj poslušati, drugače ne bo nič z njegovim gospodom. Prvo je pisanje in branje in drugo znanje, pottlej šele sanje.

VII.

»No, kako je bilo v šoli?« so me vprašali domači, ko sem jo prvi dan primahal iz šole.

Kdove, kolikrat sem dobil potem še enako vprašanje. In na dolgo in na široko sem popisoval, kaj sem doživel v šoli sam in kaj drugi.

Čez vse vseh mi je bil prve šolske dni gospod učitelj. Bil je mož lepe visoke postave in nosil je zlate naočnike. Pa kako je bil učen! Čisto vse je znal, kar smo se v šoli učili. In kako lepo je pisal! Ne tako, kakor mi, njegovi učenci. Saj veste, kako pišejo učenci: vse črke leže križem. Pa učiteljeva obleka! Vedno je bil tako oblečen, kakor mi ob nedeljah.

Učitelj biti je pa res lepo — sem si mislil.

Naj me stane kar in kolikor me hoče, jaz hočem postati učitelj... To je bil moj novi načrt.

Igrali smo potem šolo, in moja želja se je že napol uresničila.

Učitelj! Ponosno sem sedel za mizo, na stoleh poleg mize je pa bila peščica otrok, sedaj mojih

učencev. Oh, kako so bili nemirni! Vsevprek so govorili, šepetali, se smejali, jaz sem jih pa miril.

Pa kako malo so znali! Kopišarjev Jakec ni znal prav nič brati. Ali je torej čudo, če me je minila potrpežljivost, da sem zgrabil Jakca za lase. Jakec je pa namrdnil usta na jok in se začel jeziti.

»Lasal me pa ti že ne boš!«

»Pa te bom!«

»Pa me ne boš!«

»Tihol!«

»Tebi že nikoli!«

»Na!«

Pa sem mu priložil eno tja preko ušesa. Jakec je zajokal na ves glas, potem pa jo mahnil domov; bili smo si sosedje.

Kmalu pridejo sosedov oče.

»Zakaj si pa našega tepel?«

»Zato, ker mi je ugovarjal.«

»Ali se ti mar ne sme?«

»Ne, mi se igramo šolo, in v šoli ne sme nobeden odgovarjati, če ni vprašan.«

»V šoli ne rečem nič, pri igri pa ni tako. Na! Da boš vedel našega pretepati.«

Pa mi je priložil sosedov oče eno okrog ušes, da je v meni zašumelo. Šole je bilo pa kmalu konec. Zatvoril sem jo za zmeraj.

Tisti dan sem prvič občutil grenkost učiteljskega kruha, in ta grenkost mi je za vedno vzela veselje do učiteljskega stanu.

Krenil sem torej spet na drugo pot.

J. E. Bogomił.

Murenček.

Kdo ne pozna črnega murenčka, ki ima svoj domek v podzemski luknjici na travniku. Do pozne jeseni nas vabi ob večerih, ko poje svoj čri-čri.

Velik strahopetec je. Če se le zgane kaka bilka v vetru, že jo ubere v svojo hišico. Tu čaka, da se vse umiri, pa prileze zopet varno na dan.

V detinskih letih smo imeli dosti veselja s to drobno živalco. Po vse popoldneve smo presedeli na prisojnem bregu, dregali z bilko v luknjico in klicali:

»Črni muren, pridi vun, štirje konji, štirje voli tvojo pot podirajo.«

Včasih se nam je res posrečilo zbežati črička iz luknje, a komaj ga je prijel kdo imed nas, že mu je smuknil iz roke in se izgubil v travi. Tudi ponoči kliče murenček glasno svoj čri - čri - čri. Če stopiš prav nalahno v rosno travo, da uzreš nočnega pevca, kar hipoma umolkne vse daleč naokoli.

Na tak večer, ki je bil poln čričkovega petja, smo posedli nekoč okoli mamice po travi pred hišo, in povedala nam je tole dogodbico:

V daljni vasici je živel pastirček Tonček. Siromaček je bil, nikoli ni imel kaj novega. Njegova suk-njica je bila vsa raztrgana. Saj ni imel sirotek ma-mice, da bi mu jo bila zašila. Že od rane mladosti je bil pri tujih ljudeh, ki ga niso imeli radi. Le ne-voljni so mu rezali borni kruhek. Na vse zgodaj je gonil slehrno jutro čedico daleč v gozd, kjer ni bilo zlobnih ljudi, da bi se jezili nanj.

Nekega soparnega dne je zaspal revček na paši. Živinica je pa šla kar sama v vas. Šele pozno zvečer se je Tonček zbudil. Začuden in prestrašen je pogle-dal in se zazrl v skrivnostne nočne sence. Nad glavo mu je godel nočni godec na uho svoj čri - čri. De-ček je vstal in pogledal tja, odkoder so se čuli otožni murenčkovi glasovi.

Čezdalje bolj se je nočilo. Med dremajočim drev-jem so se podile bele meglice. Na nebu je posvetilo brezštevila zvezdic. Tam globoko v lesu se je žalost-no oglašala sova.

Tonček je brskal po travi, da ujame nevidnega pevca. Zastonj, ni ga mogel najti. Zopet je legel na mehko travo in iznova zadremal. Čudno bitje je ugle-dal v snu. Majhna, svetla deklica je sedela poleg nje-ga, na glavi je imela zlato kronico.

»Veš li, kdo sem, ubogo zemsko dete? Kraljica murnov sem!« mu je povedala deklica na uho. »Lepo in veliko je moje kraljestvo.«

»Oj, vzemi me s seboj,« je zaprosil Tonček. »Glej, sam sem na svetu, nihče me nima rad.« Bajna deklica mu je podala roko in ga povedla s seboj, rekoč: »Nič se ne boj, pojdi!«

Ves vesel se je oprijel deček bele ročice in odšel je s kraljico v kraljestvo, kjer ni gorja in ni grenkih solz.

Drugo jutro zarana so vaščani našli pastirčka Tončka.

Ležal je na mahu pod košato bukvijo mrtev. Bledi obrazek mu je krasil zadovoljen smehlaj.

Pokopali so ga za cerkvijo pri vrbi žalujki. Vse večere mu poje tam murenček pri grobu svoj milo-čarobni čri - čri.

Lud. Koželj.

Igra je igra.

7. Na napačni poti.

»Peter, poglej, ali so že na njivi.«

»Niso še. Le naprej!«

Mirno in pogumno sta šla Kodranov Peter in Lovšínov Jožek svojo pot v šolo.

Prišel je pa dan, — proti koncu oktobra je bilo — ko je Peter sporočil: »Danes so pa na njivi.«

»Bežimo!«

»Kar hitro!«

Tèk, tèk, tèk, tèk — sta jo ubrala naša junaka nazaj in poiskala drugo pot, ki je tudi držala do šole, pa ni peljala mimo Selanove njive.

Ti nesrečna njiva ti!

Repo je vsejal Selan na tisto njivo. Prav lepo mu je rastla. Samo ondi ob potu, ki drži v mesto, je je bilo vsak dan manj. Dobro je vedel Selan, kdo mu dela škodo. Vaški paglavci hodijo ondi mimo v šolo, pa jo izmikajo. In ko bi jo že pojedli! Nak, — gre, pa jo samo odruje, obreže in naredi iz nje igra-

čo — kolesce — in jo vali pred seboj. In to dan za dnem. O, če bi dobil takega paglavca v roke — ali bi ga premikastil. Toda, ko ga čakaš, takrat ga gotovo ne bo. In tisti dan tudi nikogar ni bilo mimo, ko so bili Selanovi ljudje na njivi. Slabo vest so imeli ti paglavci, poguma pa nič.

Poldevetih je že kazala ura, ko sta jo primahala Kodrinov in Lovšinov v šolo, in z njima je prišel še trop součencev, blizu deset.

»Kje ste pa hodili?« je vprašal gospod učitelj.

»Po cesti smo šli v šolo, pa je malo daljša pot,« je odgovarjal eden, Kodrinov, za vse.

»Zakaj pa niste šli po bližnjici?«

»Saj smo tudi šli, pa —«

Naenkrat se mu je ustavil jezik, a prepozno. Tisti nesrečni »pa« je nekaj izdal.

»No pa — pa — kaj pa —?«

»Pa so bili ljudje na Selanovi njivi.«

»Ljudje? Kaj se jih tako bojiš? In vi drugi tudi?«

Vsi hkratu pokimajo.

»Zakaj pa? Brez vzroka pač ne. Torej zakaj?«

»Prosim, jaz pa vem,« se oglasi tedaj Selanov Matijče. Naš ata so hudi nanje, ker jim repo kradejo.«

»A, tako! Ali je to res? Govorite!«

Nekateri so pokimali. Ah, kako težko je samega sebe tožiti!

»Torej ali je res, ali ni. Govorite!«

Gospod učitelj pokliče vse po imenih, enega za drugim, in počasi, s težavo prihajajo na dan glasovi:

»Res — res je — res.«

»Pa zakaj kradete repo?«

»Igramo se z njo.«

»Kaj pa?«

»Kolesca delamo in jih točimo po poti.«

»Torej kradete in še škodo delate povrhu?«

Grdó to od vas! Zgodaj pričenjate s hudobijo. Danes po uku ostanete v šoli. Pa vaš oče naj pridejo semkaj, ti Selanov. Povej jim.«

Silen jok se je razlegal potem po šoli. Zapor in povrhu še Selanov oče v šolo. Gotovo zato, da jih bo polom. Drugače ni mogoče. O strah in groza!

No, pa ni bilo tako hudo. Zapor je bil res precej dolg. Nazadnje so pa morali škodljivci še Selana prositi odpuščanja. Nekaj obračuna je bilo pa seveda še tudi doma. Kakšen je pa bil, o tem pa zgodovina ničesar ne pove. Glavna reč je pa bilo spoznanje, da igra in tatvina ne gresta skupaj. J. E. Bogomil.

Šolska naloga.

V četrtem razredu so pisali učenci šolsko nalogo. Učitelj jim je dal opisati domovino. — Sklonilo se je štirideset mladih glav, in peresa so zaškripala po zvezkih. In Tinko Bertoncely — najboljši učenec — je napisal takó:

— — Hiša, v kateri sem zagledal luč sveta, se imenuje moja rojstna hiša. Oče, mati in otroci tvorimo družino. Glavar družine je oče, ki skrbi in hrani družino. Več hiš tvori vas. Naša vas in tri sosednje vasi tvorijo skupaj občino. Občini predseduje župan. Več občin je združenih v okrajno glavarstvo, ki mu načeluje gospod okrajni glavar. Okrajna glavarstva so združena v deželo. Naša dežela se imenuje Kranjsko. V cesarjevem imenu jo vlada gospod deželni predsednik. — Kranjsko je moja domovina, ki jo ljubim iz vsega srca. Kako naj bi je ne ljubil? Saj je ta dežela tako lepa: krasé jo lepi kraji, visoke gore in ljubka jezera. Naša dežela ima veliko lepih cerkvâ. Posebno mi je všeč glavno mesto naše dežele, Ljubljana, ki ima mnogo lepih božjih hiš in drugih stavb. V Ljubljani stanujejo tudi škof.

Naša dežela je v veliki in lepi državi, ki obsega razen Kranjske še mnogo drugih deželâ. Ta država je Avstrijsko-Ogrska. In ta država je moja širša domovina. — Kot v družini oče, v občini župan, v deželi predsednik, tako vlada celo državo naš presvetli cesar Karel I. Kakor ljubim svojega očeta in svojo domovino, tako ljubim

našega cesarja. Srečen in navdušen sem zato pel pri cesarski maši v cesarski pesmi:

Vse za dom in za cesarja —
za cesarja blago, kri! —

Naši vojaki na bojnem polju žrtvujejo za cesarja in za dom vse, tudi življenje. Tudi jaz sem pripravljen, da za cesarja odidem v boj, ko bom velik. Ker pa sem še majhen in tega ne morem, hočem domovini in cesarju pomagati takole:

1. Zvesto bom ubogal svoje starše in učitelje in se pridno učil.

2. Vsak dan bom molil za zmago domovine in za cesarja in vsako nedeljo prejel v ta namen sveto obhajilo in prosil Jezusčka, naj čuva vedno nad nami.

Tako bom pokazal v dejanju, da ljubim svojo domovino — — —

Gospod učitelj je čital naloge, vsi učenci so lepo napisali. A naloga malega Tinčka je bila najlepša, ker je pokazala dobro srcé Tinčkovo. Kako bi pa vi napisali tako nalogo?

J. S—č.

Čebelarjeva.

Cveti, cveti, ajda bela,
da družina bo imela
moja kje medu si brati!

Vabi, solnčece žareče,
v ajdovo polje cveteče
moje dragice — čebele!

Jasno nebo, Bog, ohrani,
hudim vetrom Ti zabrani
divje tuliti čez polje!

Kadar pride starka zima,
človek rad kaj v žepu ima,
da ne tare njega beda,
brez skrbi v prihodnost
gleda.

Mokriški.

Ave Marija!

Čez hribe večerna pesem odmeva,
večerne pozdrave ti zvon prepeva
in tisoč src k tebi kipí
in tisoč src k tebi ihtí:
Ave Marija!

I moje srce je k tebi vzkipelo
in tebi je vdano pesem zapelo:
»O Mati, ozri se na mé
in sprejmi me v svoje srcé —
Ave Marija!«

Jak. Soklič.

Presveto Marijino srce.

6. Pobožno srce presv. Devíce.

O pobožnosti piše sv. apostol Pavel svojemu učencu Timoteju: »Pobožnost je za vse koristna in ima obljubo sedanjega in prihodnjega življenja«. Pobožnost hvalijo in povečujejo tudi drugi sveti učeniški kot nekaj posebno častnega in vzvišenega. Kar naravnost lahko trdimo, da istinito pobožna srca so najlepša in najboljša srca.

Beseda pobožnost ima pa dvojen pomen: ožji in širši. V ožjem pomenu se imenuje pobožen oni kristjan, ki ljubi molitev, ki moli veliko in lepo. Pobožen človek se redno in s pridom udeležuje službe božje, sv. maše in drugih cerkvenih pobožnosti; prejema pogostoma in vredno svete zakramente, si obrača v korist bratov-

ščine in druge molitvene šege sv. Cerkve; veliko moli doma, na božjih potih ali kjerkoli mu čas pripušča. Posebno se povzdiga njegov duh na perutih pobožnega premišljevanja svetih resnic in skrivnosti.

Molitev pa zato tako visoko čisla pobožni kristjan, ker se zaveda njene velike vrednosti in koristi ter zna prav ceniti ta izredno veliki dar božje dobrote. Saj molitev je ona naša prednost, ki nas loči od vseh drugih stvari na zemlji in nas visoko povzdiguje nad vse druge. Samo ljudje in angeli imamo neprecenljivi dar molitve, zmožnost, da se moremo z Bogom pogovarjati. »Vse druge stvari sicer služijo Bogu, a le s tem, da se ravnaajo in delujejo po zakonih, ki jim jih je odkazal Stvarnik ob njih početku. Tako razodevajo njegovo neskončno moč in modrost, dobroto in lepoto; govoriti pa ne more nobena s svojim Stvarnikom, svojim Kraljem. — Oj, mislite si, kako nepopisno velika bi bila slovesnost, ko bi hipoma dobila vsa brezumna narava od Boga to prednost, da bi mogla moliti, kakor moremo mi! O, kaj bi bila naša ljuba pomlad še le takrat, ko bi mogle vesele ptičice in krasne cvetice moliti Boga, kakor ga lahko mi! O, kako veličasten bi šele bil krasni majnik, ko bi vsa prebujena narava začela slaviti Marijo, nebeško kraljico, zavedno prostovoljno, na ta način, kakor jo moremo častiti mi ljudje — njeni otroci! O, kaj bi bilo še le naše vesoljstvo, ko bi brezštevilne zvezde, vsi velikanski svetovi mogli mogočno zadoneti in moliti Boga s človeško molitvijo!« *

Pač si ne moremo misliti dobrega srca, ki bi ne ljubilo molitve. Iz zgodovine svetih src pa vemo: čim boljša so bila, tem lepša in obilnejša je bila njih molitev. Nobeno človeško srce pa ni bilo tako pobožno kot srce Marijino. Ves čas njenega življenja je bila molitev njeno najljubše opravilo. Že v zgodnji detinski dobi, ko se navadni otroci še ne zavedajo, se je za molitev v nemalo njeno brezmadežno srcece. Od svojega tretjega leta je bivala v templju in ves čas svoje zorne mladosti se je, kakor v drugih čednostih in opravilih, še posebno v pobožni molitvi odlikovala med vsemi odbranimi gojenkami

* » Molimo « II. str. 48 id.

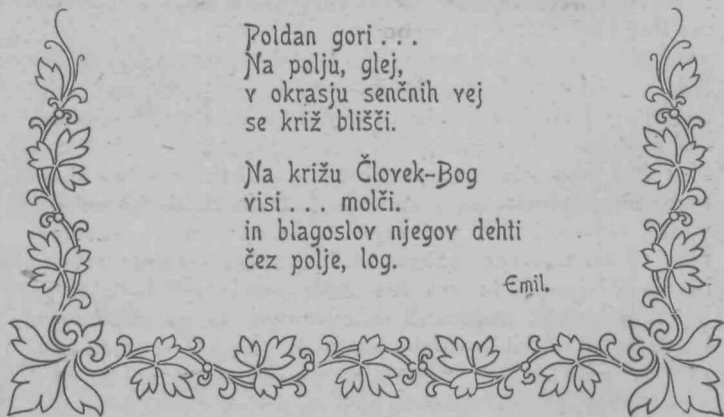
Križ na polju.

Poldan gori . . .
 Na polju, glej,
 v okrasju senčnih vej
 se križ blišči.

Na križu Človek-Bog
 visi . . . molči.
 in blagoslov njegov dehti
 čez polje, log.

Emil.

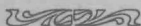
v Jeruzalemskem svetišču. Še lepše kot angelske so bile njene molitve, ko je 30 let bivala v sladki pričujočnosti Jezusovi, ne kot tuja častilka, marveč kot njegova ljubeča in ljubljena Mati. Kdo bi mogel povedati, s koliko sočutnostjo je premišljevala skrivnosti Jezusovega učenja, delovanja in trpljenja! In po Jezusovem vnebohodu je molila z apostoli in prvimi kristjani in ni bila le kraljica sv. Cerkve, marveč še posebno kraljica molitve.

Kajne, kako lepo, kako prečastitljivo srce v nadserafski pobožnosti!

Pobožnost v širšem pomenu pa ne zadeva samo molitve, marveč vse razmere, v katerih je človek proti Bogu. Pobožen v tem pomenu je kristjan, ki je popolnoma Bogu vdan, ki natanko in vneto, z nekim svetim tekmovanjem izpolnjuje voljo božjo, božje zapovedi in svete. Kot sovražnik vsakega greha dela vse iz ljubezni do Boga in v božjo čast ter si prizadeva, kolikor le more, za svete čednosti in dobra dela. (Tako pristno pobožnost nam prav lepo opisuje sv. Frančišek Saleški v I. poglavju svoje »Filoteje«.)

Tudi v tem pomenu je Marija v čednosti prekosila vse ljudi. Izmed vseh človeških src, kar jih je kdaj bilo na zemlji, je bilo njeno srce najpobožnejše, ker je bilo najpopolnejše in najsvetejše.

Naj vam bo to, kar sem zdaj razložil, nova vzpodbuda, da boste še z večjo vdanostjo častili Marijino presveto srce, častili zlasti s tem, da posnemate Marijo v pobožni molitvi in pobožnem življenju.

Ančki.

Že zopet je posegla neizprosna smrt med roj mojih ljubljencev. Topot mi je ugrabila kratko, ljubko, dvanajstletno Ančko.

Bila je ena najmarljivejših in najpridnejših mojih učenk. Tiha, pohlevna tovarišica součenkam. Nikomur ni prizadela zla. Sirotica je bila Ančka, od nežnih detinskih let vzgojena pri sorodnikih.

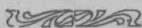
Skromna Ančka, še te vidim v zadnji klopi, prav tako, kakršno sem te videla danes, ko sem te pokro-

pila na mrtvaškem odru. Prav isti ljubki, nežni obrazek, le še bledejši, — smrtnobled. A modri tvoji očesci, ki sta me zrla tako zaupljivo, vdano in ljubeče, in iz kojih je sevala nedolžnost, sta ugasnili.

Šibko in ljubko dete si bila, ko si vstopila prvi-krat v šolo. Odrastla si, pristopila kakor nevestica k mizi angelski. Prav taka ležiš danes na mrtvaškem odru. Bledo ličece, ustne v nasmeh in drobne ročice sklenjene. Zlatolaso glavico ti krasi venček. Med mnogimi cvetkami spavaš, sama nežna cvetka, ki te je presadil Stvarnik v nebeški raj. Prenežna si bila za ostro, viharo življenje.

Kakor me je zbolelo srce, ko sem začula o tvoji smrti, tako se mi je utolažilo, ko sem te uzrla — mrlička. Smehljaj sem uzrla na tvojem licu, smehljaj nedolžne, čiste dušice nebeškemu ženinu. Nemo sem stala ob tvojem odru. Spomnila sem se nehote onih, ki mi jih je že smrt ugrabila; malčkov mi dragih, ki ste me zapustili. Precej vas je že. Stresla sem se, a oko se mi ni zasol-zilo. Saj ste, dobri ljubljenci, splavali v nebo med kri-latce, v večno pomlad, kaj bi se za vami solzila? In pri Stvarniku gori se gotovo spominjate tudi mene, ki sem vas ljubila, pa prosite blagoslova na trnjevo pot mojo v v solzni dolini.

Fr. Zupančič.

Tonček na poizkušnji.

Tonček z velikim veseljem in veliko pazljivostjo prebira »Angelčka«. Posebno pazno bere vrstice o mladih junakih. Ker je priden in dober deček, je sklenil, da se vpiše med mlade junake. Tonček se pa ni le vpisal, natančno je tudi izpolnjeval, kar se zahteva od mladih junakov. Nobenih posebnih težav mu niso nakladala pravila. Enkrat je pa vendar prišla nad njega huda, težka poizkušnja. Naj jo tudi vam drugim mladim junakom pove »Angelček«, da se boste tudi vi držali tako junaško, kakor se je Tonček. Zgodila se je pa ta reč takole.

Boter so prišli obiskat Tončkove starše. Kadar pridejo boter, tedaj veste sami, da je doma prijetno. Tega dneva ste veseli tudi vi, ker takrat se vam godi dobro, kakor bi bil praznik. Kar je bilo dobrega v omari, vse

je prišlo tudi pri Tončkovih na mizo. Pri naših sedanjih navadah se skoro samo ob sebi razume, da so pili tudi vino. To vino je bilo za Tončka huda poizkušnja.

Boter so imeli Tončka prav radi, ker je bil priden. Tonček pa seveda botra tudi, posebno še zato, ker so bili boter dobrih rok. Svojo naklonjenost so mu hoteli pokazati s tem, da so ga posadili poleg sebe in postavili predenj kozarec in rekli: »Tonček, na, pij!« Dečku bi bilo hudo, če bi razžalil botra, vendar — je vino odklonil. »Zakaj ne piješ?« ga vprašajo boter. »Zapisal sem se med mlade junake,« odgovori Tonček. — »Kdo pa so to, mladi junaki?« poizvedujejo boter dalje. — »Mladi junaki so otroci, ki so obljubili, da vsaj eno leto ne bodo pili upijanljivih pijač.« — »Komu si pa to obljubil?« — »Gospodu katehetu.« — »Saj te sedaj ne vidijo gospod, kar pij,« prigovarjajo boter. — »Pa v šoli vprašajo, če je kdo mladih junakov pil.« — »Saj ni treba povedati,« pravijo boter. — »Če ne povem, se bom pa hlinil. To je pa grdo in greh,« odgovarja Tonček botru. — »Kaj pa, če se kdo oglasi, da je pil?« poizvedujejo dalje boter. — »V knjigi mladih junakov mu napravijo piko. Če pije večkrat, ga pa izbrišejo. Drugi otroci se pa potem norčujejo, da je tak strahopetnež, ne pa junak,« razlaga deček dalje. »Sicer je pa vino kislo in me prav nič ne mika, da bi ga pil.« Tonček se je mislil s tem izgovorom rešiti iz zadrege, pa si je le še bolj zategnil zanko.

Boter ga niso pustili pri miru. V kozarec so natesli sladkorja in zopet ponudili vino. »Sedaj pa pokusi, boš videl, kako je sladko.« sladkor

Tonček ni bil več tako zgovoren in pogumen. Tako rad je pokusil kaj sladkega. Sedaj se mu je pa ponudila tako lepa prilika, a ne sme. Kar čutil je, kako se mu v ustih nabirajo sline. Kljub vabljujivosti pa vendar ostane stanoviten.

Čakala ga je pa še težja poizkušnja. Boter so videli, da na ta način ne morejo premotiti svojega birmanca. Poizkusijo torej še en drug pripomoček, da bi Tonček pil. Iz žepa vzamejo srebrn tolar, ga zatočijo proti njemu in pravijo: »Vidiš ga, kako je lep. Tvoj bo, če le malo pokusiš.« tolar

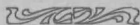
Oj, ta srebrni tolar! Kako je bil zapeljiv. Tako lepo se je svetil, še lepše pa cvenketal. Izkušnjavec nankrat začne šepetati Tončku, kaj vse lahko dobi za tolar. V prodajalni je videl lep nožič. Silno ga je želel, a denarja je imel premalo. Sedaj se mu pa ponuja tako lepa prilika. Kolikokrat je že prosil očeta, naj mu kupijo knjigo s podobami. Tudi to bi si sedaj lahko kupil sam.

Izkušnjavec mu šepeta: »Pokusi, saj te nihče ne vidi.« Tončku je tako hudo, da se mu zaiskre solze v obeh. Skoči s klopi in zbežali skozi vrata. Izkušnjavo je premagal, notranji glas ga je zelo pohvalil. Za svoje junaštvo je pa prejel še drugačno plačilo.

Četudi so boter na toliko načinov napeljevali Tončka, da bi pokusil vino, jim je bila nazadnje vendarle vseč Tončkova volja, njegovo junaštvo. Ko pride Tonček nazaj v sobo, mu podaré boter srebrni tolar in reko: »Kadar boš obljubil kaj dobrega, izpolnjuj vedno tako natanko, kakor sedaj izpolnjuješ pravila mladih junakov.«

Lahko si mislite, kakšno je bilo Tončkovo veselje.

Klemenčič.

Mavrica.

Kakor da se je nebo
razjezilo nad zemljo,
vse z oblaki je zakrito,
strele švigajo srdito.

A ko mine ta vihar,
solнца spet posije žar,
v spravo mavrica zasije,
milost božjo z neba lije. —

Maksimov.

Zastavica.

Na drevesu zeleno;
rjavo, ko hrani se v vreči;
Sveti večer pozlačeno;
belo, ko v ustih se žveči.

Šaljivo vprašanje.

Kaj se kar nič ne zmoči, če pade v vodo?

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnji številki.)